

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies primus et secundus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1866

§. XXXIX. Sanctus comitem Rogerium præsentissimo periculo per
visionem, qua hujus illum monet, in obsidione Capuana liberat, novumque
hac occasione, quo plurima ei bona Rogerius confert, diploma ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73889](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73889)

AUCTORE
C. B.
ante 24. Se-
ptembris con-
firmavit.

S. Brunoni concessit, diplomate Ruinartius. Atque ex his quidem habemus, anno 1098, Salerni, quo loco et anno diploma datum notatur, Urbanum existisse; ut forte, cum civitas illa a Turritana eremo non admodum sit remota, Sanctus noster, cujus ac Lanvini petitione sese, quod jam recitavi, privilegium dedisse, Pontifex innuit, Salernum sese ad hunc cum Lanvino tunc contulerit, Barensique concilio, haud dudum post datum privilegium celebrato, interfuerit; quod vero ad notas chronicas, quibus privilegium Pontificium signatur, pertinet, cum Urbanus II Papa, quem admodum num. 369 docui, Indictione Caesarea seu Constantiniana usus sit, huiusque generis Indictio septima, non sexta, a vigesima quarta Septembris anni 1098 die usque ad eundem Septembris sui sequentis diem fuerit in cursu, consequens est, ut privilegium Pontificium, utpote anno 1098, Indictione sexta menseque Septembris notatum, mense hoc ad vigesimam quartam diem nondum profecto datum fuerit.

B § XXXIX. Sanctus comitem Rogerium praesentissimo periculo per visionem, qua hujus illum monet, in obsidione Capuana liberat, novumque hac occasione, quo plurima ei bona Rogerius confert, diploma obtinet.

Sancti meritis
praesentissimo
periculo liberatur comes
Rogerius,

Inter omnia diplomata, quae Sanctus sive a comite Rogerio, sive ab aliis quibuscumque in Turritana in Calabria eremi favorem impetravit, nullum est illustrius magisque a scriptoribus celebratum, quam quod Capuanae obsidionis occasione ab illo principe anno, uti infra probabo, 1099 obtinuit. Accidit, inquit Gaufridus Malaterra Historiae Siculae lib. iv, cap. 26, ut

C Ricardus Juvenis, Jordanis principis filius, princeps et ipse Aversa, defuncto patre orbis, pusillus superstes, fraude Longobardorum urbe Capuana injuste jam dudum privatus, cum jam ad intelligibilem aetatem pervenisset, damnum sibi illatum videns et dolens, ac de auctoribus ultionem petere disponens, ad sibi consanguineum comitem (Calabrae nempe et Siciliae Rogerium) prudentes viros supplex illorsum * ut sibi auxilium laturus accelerare non differat cum servitio suo. Comes consanguinei sui legatione motus non exiguum collegit exercitum, hocque in illius suppetias in Campaniam adducto, et cum Rogerii ducis, cujus patruus erat, ac Richardi Aversa principis, cognati sui, copiis conjuncto Capuam, uti infra docebo, anno 1098 obsedit ac expugnavit. Verum obsidionis tempore magnum comes incurrit periculum. Sergius Graecus, quem ducentis nationis Graecae armigeris praefecerat, pecunia cum Capuanis pactus erat, sese eis, quo noctis tempore in Rogerii exercitum ex improviso irrumperet, itaque eum cadere ac comitem ipsum necare possent, aditum aperturum. Nox jam aderat, qua effectum sortitura erat proditio, Capuanorumque copiae, ut, quod cum hisce Sergius

* supple-
tit.

pactus erat, exsequerentur, parata adstant, D cum S. Bruno seu potius ex dicendis, facientibus id hujus meritis ac precibus, sub Brunonis habitu ac specie angelus comiti in somnis apparuit, imminenti periculo eum commonuit. Comes hinc timore percussus, itaque expergestus milites exivit ad arma, structas sibi insidias dispulit, hostes fugavit, plerosque proditoris reos cepit, Capuamque haud dudum post subegit.

656 Hac porro ad felicem exitum expeditione perducta, primo se Salernum, ubi cum eo Urbanus II Papa colloquium habuit, atque aliquanto temporis spatio fuit versatus, ac deinde Squillacium in Calabriam contulit, cumque ibi quatuordecim dierum spatia adversa valetudine laboraret, S. Bruno, quo eum in morbi molestiis consolaretur, ad amantissimum sui principem, quatuor aliis religiosis eremi Calabrae incolis sibi adjunctis, venit. Comes sanctum Virum benignissime de more excepit, eique, quod sui etiam absens in obsidione Capuana curam gessisset, summas gratias egit, multa ei grati animi ergo dona offerens.

Verum haec Bruno, qui non se, sed angelum, principibus tempore belli adstantem, in obsidione Capuana comiti apparuisse, asseverabat, noluit accipere. Attamen, cum postea Sanctus aliqua saltem a comite sibi donari consensisset, dato hic diplomate Turritanae eremi possessiones auctiores longe, quam ante fuissent, reddidit, militesque proditoris Capuanae reos, quos secum ex hac Squillacium morte plectendos duxerat, vitaeque tamen, Sancto nostro intercedente, donarat, ei Turritanaeque eremo in servitium perpetuum tradidit. Constant haec omnia partim ex Gaufrido Malaterra cap. proxime cit. et duobus seqq., partim ex ipso, quod, dicta bellica expeditione finita, Sancto nostro Rogerius comes dedit, diplomate. Ac id quidem tum hac de causa, tum quod a Puteano, Blomenenna, Surio in contextis a se S. Brunonis Vita, Baronio in Annalibus ecclesiasticis, Summontio in Neapolitani regni Historia, aliisque fere omnibus scriptoribus, a quibus memoratur, ex parte duntaxat exhibetur, integrum e Moricensii recensione § praesenti, additis etiam ad calcem, quae commode in id hic notari poterunt, lectoris oculis subjicere; definitionem autem temporis, tum quo datum illud fuerit, tum quo obsidio Capuana acciderit ac proin S. Bruno, comiti Rogerio in somnis apparet, imminenti periculo eum eripuerit, in § sequentem, ne alioquin praesens in nimiam molem excreseat, differre est visum.

657 Sic itaque monumentum illud habet: In nomine Dei aeterni et Salvatoris nostri Jesu Christi. Anno ab Incarnatione ejusdem millesimo nonagesimo octavo, indictione sexta, gloriosus Rex David spiritu praeventus « Narrabo, » inquit, « omnia mirabilia tua, » propter quod ego Rogerius divina misericordia comes Calabriae et Siciliae notum * esse volo omnibus fidelibus Christianis beneficia, quae mihi peccatori concessit Deus orationibus reverendi viri F. Brunonis, piissimi Patris Fratrum, qui habitant in ecclesiis sanctae Mariae de heremo, et sancti Protomartyris Stephani, quae sitae sunt in terra mea inter oppidum, quod dicitur Stilum, et Arenam, cum essem in obsidione Capuae Kalendis Martii, et praefecissem Sergium natione Graecum principem supra ducentos armigeros nationis suae, et exercitum excubiarum magistrum, qui satanica suasionem praeventus principi Capuae, promittenti auri non modicam quantitatem, ad invadendum

hincque et
privilegium,
a multis ce-
lebratum,
concelit.

E

F

Id, quo Roge-
rius primo pe-
riculum, cui
in Capuana
obsidione

* al. nota

A Invadendum me, meumque exercitum, noctu aditum est pollicitus se præbere. Nox proditionis advenit et princeps Capuæ ejusque exercitus juxta promissum est paratus ad arma, dumque me sopori dedissem, interjecto aliquanto noctis spatio, adstitit cubili meo quidam senex reverendi vultus, scissis vestibus non valens lachrymas continere. Cui cum in visu dicerem: Quæ causa ploratus et lachrymarum, visus est mihi durius lachrymari. Iterato quærenti mihi, quis esset ploratus? Sit ait: Fleo animas Christianorum, teque cum illis; sed exurgens quantocumque arma sume, si liberare te Deus permiserit, et tuorum animas pugnatorum. Hic per totum mihi videbatur, velut si esset per omnia venerabilis pater Bruno.

fuert exposi-
tus, enarrat,

658 Expergefactus sum cum terrore grandi, pro visione pavescens, illico sumpsi arma, clamans et militibus, ut armati equos ascenderent. visionem, si vera esset, satagens comprobare. Ad quem strepitum et clangorem fugientes impius Sergius, ejusque sequaces subsecuti sunt principem Capuæ, sperantes in dictam civitatem confugium sese habituros; ceperunt autem B milites inter vulneratos et sanos centum et sexaginta duos, a quibus visionem fore veram probavimus. Reversus sum, Deo volente, vicesimo nono Julii mensis Squillacium, post habitam Capuæ civitatem, ubi fui per quindenam continuam infirmatus; venit vero ad me jam dictus venerabilis pater Bruno, cum quatuor de fratribus suis, qui me sanctis devotisque colloquiis consolati sunt, cui reverendo Viro, et visionem retuli, et humiles egi gratias, quod me etiam absente curam in suis orationibus habuisset. Qui se humilians asseruit, non ipsum fore *, quem credidi, sed angelum Dei, qui stat pro principibus tempore belli. Rogavi quoque humiliter, ut pro Dei amore in terra Squillacii sumere dignaretur largos redditus, quos donabam; renuens ille recipere dicebat, quod ad hoc domum sui patris, meamque dimiserat, ut a mundi rebus extraneis deserviret libere Deo suo. Hic fuerat in tota mea domo, quasi primus et magnus. Tandem vix cum eo impetrare potui, ut gratis acquiesceret sumere modicum munus meum.

multasque
debide tum
donationes,

* al. Mentau-
ro

C 659 Donavi autem eidem patri Brunoni, ejusque successoribus ad habendum in perpetuum absque temporali servitio monasterium S. Jacobi de Nuntauro * cum castro, quod est subtus dictum monasterium, antiquitus constructum et castrum ligneum situm in cacumine montis versus mare, qui mons per directum fabricati castrum descendit, quod castrum Belvider a loci incolis nuncupatur, et casale S. Mariæ, quod est ad ripam dicti montis inter Orientem et Meridiem; domum etiam meam, quæ Buttarium dicitur, cum Buttis, quæ in ea domo sunt, quæ fuerunt Roberti Guiscardi fratris mei, et dedit mihi Rogerius dux, carissimus nepos meus. Casalia Mentabri, et Oliviani, et Gasparinam, ubi antiquitus casale fuerat, cum omnibus pertinentiis eorundem, sicut hic divisæ scribuntur: videlicet a terra Coxani etc. (descriptionem terminorum terræ hujus, quod, ut ait, nihil ad rem suam faceret, hic omisit Morkensius) omnia autem quæcumque intra * hos sunt terminos, tam vasallos, qui in dictis casalibus habitant nunc, quam qui habitaturi sunt, tui juris, tuorumque Fratrum tibi succedentium, pater Bruno, esse concedo. Concedo etiam, ut re-

* al. infra

commendatos habeas tu, et successores tui, tam de comitatu Calabriae et Siciliae, quam extra undecunque sint. Habitationes casalium tibi, successoribusque tuis, quodcumque volueritis, commutare licebit et etiam monasterium ipsum S. Jacobi, quod donavi, et omnia in eadem, et de eadem terra facere, quæ ego facere potui, cum licebat.

AUCTORE
C. B.

640 Nemini inter has divisas licebit aliquid proprium suum dicere, vel habere, cum omnibus, qui inibi possessiones habebant, voluntarium et cambium dederim satis gratum, cui terras, cui denarios, quibusdam vero, quia villani erant, perpetuas libertates. Multæ intra * has divisas terræ sunt, quæ ad te, pater Bruno, spectant, et successores tuos, quas cum Arsafia dedi majori ecclesiæ vestræ tempore dedicationis ipsius. Nullus intra * has divisas aviare, venari, aut in mari piscari audeat sine dictorum fratrum consensu, et de iis omnibus dicta fratres habeant jura tua, pasca sumere sive glandes, ligna incidere, aquas divertere, forestas habere, vel prata: nec quisquam omnino in iis terris contra facere, vel venire, occasione alicujus consuetudinis, prætectu nobilis vel baronis aut ab eis, sive vasallis, sive villanis, eorum, tam illorum, qui sunt, quam quos habituri sunt, aut recommendatis aliquid exigere servitii temporalis; nec eosdem vasallos, vel villanos cogere, ut communitates habeant cum terra Squillacii, aut Severeti, vel casalium eorundem; sed in solida libertate, et ipsorum fratrum usus, et dominium proserventur ad perpetuos habituros. Et in mari juxta terminos, quos taxavi, jus omne habebunt, quod et ego habui temporibus retroactis.

tum immuni-
tates,

* al. infra

* al. infra

E

641 Ad petitionem fratris Lanvini hic jussi apponi terminos casalis Arunchi, et tenimenti sui, quod ab antiquo pertinet ad Arsafiam. Dedi etiam eidem patri Brunoni, et successoribus suis viridarium sancti Nicolai, quod proprium tenebam in manu mea. Dedi etiam eidem hæreditatem Calogerici villani mei, qui mortuus fuerat sine lingua et filiis, et vasallos et villanos in eodem casali commorantes, et in eadem libertate et usu tranquillo, quo sunt, et alia loca superius condonata, et per meam voluntatem liberata ab omni jugo servili tam ad dictos Fratres, quam ad vasallos, recommendatos, et villanos omnique libertate gaudebant in isto loco, qui Arunchum dicitur, in omnibus locis, qui conjungi valeant his divisas, quos, Deo volente, habituri sunt, seu villanos, tam dominis et fidelibus Christianis, quam in locis scriptis superius, gaudere ipsos prævidi. Dono quoque tibi patri Brunoni, et successoribus tuis in perpetuum meum molendinum, et fullonem, quæ sunt subtus Squillacium juxta fontem, qui dicitur Alexi, sub omni libertate et immunitate, ut nemini teneamini pro eisdem, nec mihi, nec successoribus meis. Ab ipsa mea flomaria positus totam aquam assumere, et positionem aque ductus molendini et fullonis, in ipsa terra mea, si volueritis in melius commutare, absque contradictione aliqua hominis alicujus, et mea, et successorum meorum, et de aquis, quæ in terra vestra sunt, omne beneficium faciatis ad vestra arbitrium voluntatis.

singillatim
hic

F

642 Dono etiam tibi patri Brunoni, et successoribus tuis in servos perpetuos et villanos centum duodecim lineas servorum et villanorum eorumque filios in perpetuum, ubicunque

recensitas,

sini.

AUCTORE
C. B.

sint, et morentur, cum omnibus bonis eorum, quos ad tui tuorumque successorum obsequia reservavi, qui inventi sunt apud obsidionem Capuæ in proditionis consortio Sergii pestilentis. Hos morti obnoxios in reversione mea Squillacium servaveram, diversis mortibus puniendos, sed tuis postulationibus liberatos, filiosque eorum, tibi, et successoribus tuis obligo, et filios filiorum in aeternum servos perpetuos, et villanos ad beatæ Mariæ et protomartyris Stephani personalem et perpetuam servitutem. Insuper concedo ad petitionem tuam, frater Lanvine, quod animalia vestrorum vasallorum, recommendatorum et villanorum, ac in tenimenta terrarum et locorum circum adjacentium libere pasci possint, et per omnia mea nemora glandes habere. Hoc privilegium scriptum est secundo mensis Augusti, anno ab Incarnatione Domini millesimo nonagesimo nono Indictione septima, per manus Fulconis capellani mei, apud Squillacium in capella sancti Matthæi, præsentem et confirmante venerabili, et sanctissimo patre Joanne Squillacensis sedis episcopo, residente ibi juxta fores ecclesiæ, et concedente Adelaide comitissa conjugæ mea, residentibus quoque mecum et testibus hujus donationis Rodulpho comite de Lorotello nepote meo, Guilielmo de Altavilla, Odone Bono-markisio; Josberto de Luciaco, Borello Malgerio filio meo, Malduitho Berengerio, Niello de Ferlit, Ricardo de Treveris, Rodulpho Pain evin, Huberto de Solma, Renaldo de Chincham, Roberto de Cuculo, Ermenefredo Capellano de S. Matthæo, Roberto de Layna stratigoto villæ, Blasilio protospatrio, Theodoro Manchino.

S. Brunoni
largitur,

645 Nullus contra hanc voluntariam donationem meam et desideratam præsumat in aliquo minimo, vel magno aliquid facere, vel dicere, si quidem, si fuerit rusticus, vel burgensis, curiam meam, si quid ipse habuerit, habituram credat de rebus mobilibus, et nihilominus ipsis Fratribus decem auri libras persolvat, et eorum Fratrum damna, si quæ perpessi fuerint, de illorum malefactorum bonis reficiantur, si accusatus fuerit, et convictus. Quod si miles aut baro, ducentas auri libras persolvat successorum meorum curiæ, sive meæ; quod si tantum non habuerit, ejus mobilia omnia mea erunt, et eisdem fratribus, nisi satisfecerit condigne, quinquaginta libras auri persolvat. Nec mihi, nec successoribus meis de omnibus, quæ libere per me data sunt, liceat in antea aliquid innovare, facere, vel contradicere in aliquo parvo vel magno. Quod si ego, quod absit, aliquando, vel successores mei contrarium fecerimus, in aliquo parvo vel magno, in omnibus supradictis iram sempiterni Dei, et beatæ Mariæ, et beati protomartyris Stephani incurramus. Et isdem pater Joannes episcopus ad petitionem meam contra tales in majori ejus ecclesia omni præsentem populo, et istis, qui supradicti sunt, testibus, anathema gravissimum promulgavit; conservantibus autem communionem Sanctorum, et meritum bonum a Deo Patre nostro et Domino Jesu Christo. Amen, Amen, Amen.

- * Rogerius Comes. * Adalais Comitissa.
- * Guilielmus de Altavilla.
- * Rodulphus Comes de Lorotello.
- * Odo Bonus Markisius.
- * Josbertus de Luciaco.
- * Niellus de Ferlit.

- * Malgerius Filius Comitis Rogerii.
- * Rodulphus Pain evin.
- * Ricardus de Treveris.
- * Ego Fulco Domini Rogerii Cappellanus de mandato ejus hoc privilegium scripsi, et subscripsi.

D

644 Tale est amplissimum illud juxta ac celeberrimum, cujus autographo bullam plumbeam esse appensam, Morkensius ad calcem notat. privilegium seu diploma, S. Brunoni a comite Rogerio, cum ejus, sibi apparentis, monitu ac meritis liberatum sese præsentissimo periculo in obsidione Capuana fuisse, non ambigeret, concessum. Nunc in id quædam observanda, ac in primis quidem in visionem, qua, S. Brunonem aut certe senem, qui sanctum hunc Virum facie totiusque corporis habitu referret, in somno a se visum, monentemque auditum fuisse, Rogerius comes affirmat. Ut id eo, quo convenit, modo præstem, suffecerit fere, tantum hic recitasse, quæ huc spectantia anonymus Annalium Cartusienus libri quarti hæcenus non vulgati auctor in litteras misit, quæque iterum, ex Operis hujus Vallis-Dei exemplari tempore belli, ut legitur in prioribus (jam recitato scilicet) diplomate: utrum hoc S. Bruno ex humilitate dixerit, an ex rei veritate, resolvi potest ex eis, quæ scribunt (lib. nempe De cura pro mortuis cap. 10, et seq. et lib. De spiritu et anima cap. 29) S. Augustinus et post eum (lib. vii videlicet, cap. 53 De Offic. mort.) Durandus, dicentes, quia viventes plerumque apparent in somnis dormientibus, dum ipsi se nesciunt apparere, et ab eis, qui hoc somniaverunt, audiunt dicentibus, quod eos in somnis agentes aliquid vel loquentes viderunt. Unde credibile est. operationes esse angelorum, apparentium sub forma et habitu eorum, ob quorum merita apparitiones fiunt propter dispensationem providentiæ Dei ad quæcumque solatium vivorum. Sicque probabile est, angelum Dei apparuisse comiti Rogerio sub forma et habitu S. Brunonis, cujus gratia et meritis facta fuit apparitio. Videat lector Thyræum libro de apparitione spirituum, et Cardinalem Bonam De discretionem spirituum, præclare ista tractantes.

645 Ita ille, et recte quidem, quantum appareret. Cum porro hisce diplomatis recitati verbis: Nota esse volo beneficia, quæ mihi concessit Deus orationibus R. viri F. Brunonis, piissimi Patris Fratrum, qui habitant in ecclesiis sanctæ Mariæ de eremo et sancti Stephani protomartyris, ecclesiarum duarum, scilicet S. Mariæ de eremo et S. Stephani protomartyris, veluti si essent, uti etiam ex jam dictis vere fuerunt, duo monasteria diversa, mentio fiat, hisque ambobus S. Bruno præfuisse innuat, ita in illa observat: Quamvis S. Bruno dicatur Pater fratrum utriusque ecclesiæ, id tamen intelligendum est tantum de suprema auctoritate, quam in utraque habebat, tamquam patriarcha; nam Lanvini in altero (quod scilicet anno 1101 datum fuit

non de Brunone, sed de angelo, qui sub hujus habitu Rogerio apparuerit,

E

F

intelligendum est. Principis Capuani, qui in eo memoratur, notitia incerta.

A *fuit infraque recitabitur*) diplomate dicitur Prior S. Stephani. « Ad petitionem, » inquit « Rogerius F. Lanvini Prioris ecclesie S. Stephani. » Attamen bona, a Rogerio concessa, utrisque communia erant. Hoc patet ex priori (*jam dato nimirum*) diplomate, in quo Rogerius conjuratores, « et filios filiorum » (*eorum videlicet*) « in » æternum servos perpetuos et villanos ad » beatæ Mariæ et S. Stephani protomartyris » personalem et perpetuam servitutem concedit. » Ceterum, cum in transcripto diplomate monasterii S. Jacobi de Mentauro, a Rogerio S. Brunoni ejusque discipulis collati, principisque Capuani, cui Rogerium Sergius prodere voluit, mentio occurrat, tam principis hujus, quam monasterii S. Jacobi de Mentauro notitiam qualemcumque idem etiam auctor suppedilat. Ac de principe quidem sic scribit: Nomen principis Capuæ, « cui Sergius ad invadendum Rogerium » aditum noctu est pollicitus se præbere, » non potuisse apud scriptores inveniri, fatetur Michael monachus in Sanctuario Capuano, a se edito anno MCCCXX; sed in recognitione sui Operis, anno MDCXXXVII facta, nomen dat hujus hactenus ignoti principis: « Ignorantem, » inquit « mihi principis nomen tandem cognitum: » D. Camillus Tutinus, Neapolitanus antiquitatum indagator, adservat Chronicon Ms., in quo legitur, Landonem, Theani comitem, ex genere principum Longobardorum, electum fuisse a Capuanis in principem, ejecto Richardi filio. » At vero, cum princeps, qui a Capuanis ejectus fuit, non Richardi, sed Jordani, ut Malaterra lib. IV, cap. 26 docet, filius fuerit, contra ac in Chronico illo Ms., apud Tutinum asservato, legitur, suspectum mihi hoc apparet, ac proinde facere non potest, ut Landonem fuisse Capuanorum principem, cui Rogerium tradere voluerit Sergius pro certo habeam.

De monasterio S. Jacobi, Brunoni concessio, quid factum,

B 646 Quod modo ad monasterium S. Jacobi de Mentauro pertinet, ita de hoc laudatus Ordinis Cartusienensis annalista observat: Monasterium S. Jacobi de Mentauro, a Rogerio concessum S. Brunoni, juxta notas nostri Constantii est grangia, quæ modo dicitur S. Anna, in qua sub initium recuperationis hujus Cartusie unus conversus assidue morabatur. Ibidem post mortem S. Brunonis Lanvinus quosdam monachos, vite eremiticæ minus idoneos, cum licentia Pontificis constituit, qui cœnobiticam vitam agerent, ut suo loco dicemus. Atque id etiam, quod hic postea se dicturum spondet laudatus Annalium Cartusienensium auctor, re etiam ipsa ad annum 1114 exsecutus est, ita ibidem scribens: Quod autem pertinet ad res Cartusienenses in Calabria, hoc anno (1114 videlicet) Lanvinus, cum juxta licentiam anno elapso a Paschali (summo Pontifice) obtentam, multos non solum e gentibus, sed etiam ex longinquis partibus, ut loquuntur bullæ Pontificiæ, ad vitam eremiticam recepisset, cernens, quosdam ex eis minus ad eam aptos esse, decrevit aliud monasterium constituere, in quo saltem cœnobiticè conversarentur. Id ille sapienter excogitavit; cum enim juxta Regulam, a sancto Patriarcha non scriptis, sed viva voce traditam, ea tantum conditione inter non reciperetur novitius, « ut, si forte nostrum nequiret » aut nollet tollerare propositum, ad seculum » nequaquam rediret, sed aliquod potius aliud » religionis genus, quod ferre posset, acciperet; » sic honori et saluti consulebatur egre-

dientis novitii, qui ex eremo statim ad cœnobium transmeare poterat. Utriusque monasterii curam magister eremi habebat, et qui cœnobitis præerat sub nomine Præpositi vel Decani, vel etiam Prioris, eidem magistro, tamquam supremo Priori, morem gerebat juxta decretum summi Pontificis Paschalis, a quo sequentes literas Lanvinus in hunc finem obtinuit. Paschalis episcopus servus servorum Dei etc.

647 Hæc laudatus Annalista anonymus; alia porro fere non sunt, quæ in transcriptum Rogerii comitis diploma observanda hic sint; posset quidem quidpiam præterea notari in verba, quibus, Sanctum aliquamdiu in Rogerii comitis domo commoratum esse, in instrumento illo innuitur; verum de hisce num. 371 et seq. actum jam satis est, uti etiam num. 386 et seq. de Malgerio, qui in diplomatis contextu et subscriptionibus comitis Rogerii filius vocatur, nec tamen filius ejus seu legitimus seu nothus existit. Quod vero pertinet ad alios, qui diplomati aut subscribuntur, aut donationi, per hoc factæ, testes interfuisse in instrumenti ejusdem contextu memorantur, Rodolphus comes de Lorotello, quem in hoc nepotem suum Rogerius comes vocat, patrum hunc, uti e Cangio in Annotationibus in Annam Comnenam pag. 258 et seq. facile intelliges, verosimiliter habuit; reliquis autem, quorum aliqui alii etiam jam datis Rogerii comitis diplomatibus subscribuntur, non pauci instrumentis nonnullis publicis, apud Rocchum Pirrum in Sicilia sacra exstantibus atque a Rogerio comite datis, scripti etiam, uti quisque, qui hæc consilere voluerit, deprehendet, reperiuntur; quod hic saltem, cum distinctam singulorum notitiam dare non possim, juverit notasse. Ceterum, ne Commentarius, qui mole sua modum jam fere excedit, absque necessitate adhuc crescat, quid quæque in diplomate hic dato occurrentia vocabula barbara significant, non expono; atque ita tum ad hoc, tum ad alia Sancto nostro concessa diplomata faciendum haud gravate duxi, quod a studioso lectore vocabulorum illorum significatio tum in Indicibus nostris onomasticis, tum in Cangii mediæ et infimæ Latinitatis Glossario facile inveniri queat.

ACTORE
C. B.

et quid præterea in datum Rogerii comitis diploma observandum.

E

§ XL. Quo tempore Rogerius comes Capuam obsiderit, et an eodem anno, quo id accidit, diploma, quod, civitate hac subacta, Brunoni hic princeps contulit, datum fuerit.

Quo tempore a comite Rogerio Capuam obsideri contigerit, ipsemet nos hic princeps in proxime huc transcripto, quo S. Brunoni concessit, diplomate sat aperte docet. Etenim hujus initio ita loquitur: In nomine Dei æterni et salvatoris nostri Jesu Christi. Anno ab Incarnatione ejusdem millesimo nonagesimo octavo, Indictione sexta, gloriosus rex David, Spiritu Sancto præventus, « Narrabo, » inquit, « omnia mirabilia tua. » Propter quod ego Rogerius, divina

In diplomate hic memorato Capuana obsidio anno 1098 contigisse traditur.

misericordia